EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 18.7.2024
COM(2024) 319 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Euroopan maatalouden tukirahaston menoista
Varojärjestelmä nro 1-6/2024

1. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2024 TALOUSARVIOMENETTELY

Euroopan parlamentti hyväksyi 22. marraskuuta 2023 Euroopan unionin yleisen talousarvion vuodeksi 2024. Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) talousarvio on 40 517 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 40 505 miljoonaa euroa maksumäärärahoina. Näiden määrärahatyyppien erisuuruiset määrät johtuvat jaksotettujen määrärahojen käytöstä tiettyihin komission suoraan toteuttamiin toimenpiteisiin. Näitä ovat lähinnä maataloustuotteiden menekinedistäminen, toimintastrategia, koordinointi ja tarkastukset.

2. MAATALOUSTUKIRAHASTON KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT

Asetuksen (EU) 2021/2116 45 artiklan säännösten mukaan tulot, jotka saadaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä tuloksellisuuden tarkastamista ja hyväksymistä koskevien päätösten mukaisesti tehdyistä rahoitusoikaisuista ja todetuista sääntöjenvastaisuuksista, ovat maataloustukirahaston menojen rahoittamiseksi tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Asetuksen 45 artiklan 2 kohdan mukaan käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan käyttää uudelleen minkä tahansa maataloustukirahaston menojen rahoitustarpeiden kattamiseksi. Jos kerätyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot jäävät varainhoitovuonna käyttämättä, kyseiset tulot siirretään automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle[1].

Maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarvio sisältää

- komission arviot markkinatoimenpiteiden, suorien tukien ja muiden suoraan tai välillisesti hallinnoitavien menojen rahoitustarpeista
- arviot käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, jotka ennakoidaan kerättävän varainhoitovuoden kuluessa.

Komissio otti maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarviomäärärahoja koskevassa ehdotuksessaan huomioon käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen odotetun kokonaismäärän. Komissio pyysi vuoden 2024 talousarvioon määrärahoja, jotka laskettiin vähentämällä arvioidut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot arvioiduista tarpeista. Budjettivallan käyttäjä hyväksyi maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarvion ja otti huomioon käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen ennakoidun määrän.

Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa komissio arvioi käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrän olevan 739,8 miljoonaa euroa, joista 339,8 miljoonaa euroa siirrettäisiin

[1] Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetään, että määrärahat, jotka vastaavat sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, voidaan siirtää yksinomaan seuraavalle varainhoitovuodelle. Sen vuoksi kyseiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot käytetään moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi yleensä ensin, ennen asianomaisen budjettikohdan hyväksyttyjä määrärahoja.

vuoden 2023 talousarviosta. Komissio otti huomioon tämän siirretyn määrän ja arvioi vuonna 2024 kerättävät tulot pyytäessään määrärahoja kestävyysperusteiseen perustulotukeen (alamomentti 08 02 04 01). Tämän järjestelmän hyväksyttyjen määrärahojen ja arvioitujen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen summa on 19 022 miljoonaa euroa.

Varainhoitovuodelta 2023 lopulta siirretty käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrä oli hieman suurempi eli 340,3 miljoonaa euroa.

3. TAULUKKO MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVASTA KÄYTÖSTÄ 31.3.2024

Tässä kertomuksessa esitetään alustavat tiedot maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarvion toteutumisesta 31.3.2024. Yksityiskohtaiset tiedot löytyvät jäljempänä olevasta taulukosta.

Toteutumisen tasoa verrataan asetuksen (EU) 2021/2116 19 artiklan mukaisesti käyttöönotettuun varojärjestelmään perustuvaan menoprofiiliin.

Talousarvio 2024 [1]
MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ

Tilanne 31.3.2024
milj. euroa

		Talousarviomäärärahat [2]	Käyttö marraskuusta maaliskuuhun	Käyttö	Kulutusprofiili maaliskuussa		Käytön ja profiilin välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa	%	milj. euroa
		A	B	C=B/A	D	E=D*A	F=C-D	G=B-E
	Menot	***40.517,3***	***31.028,3***	***76,6%***	***77,1%***	***31.234,9***	***-0,5%***	***-206,6***
08 01	***Maatalous ja meripolitiikka -klusterin hallinnolliset tukimenot***	***4,9***	***1,1***	***22,6%***	***88,1%***	***4,3***	***-65,5%***	***-3,2***
08 01 01	**Euroopan maatalouden tukirahaston tukimenot**	**4,9**	**1,1**	**22,6%**	**88,1%**	**4,3**	**-65,5%**	**-3,2**
08 02	***Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)***	***40.512,4***	***31.027,2***	***76,6%***	***77,1%***	***31.230,6***	***-0,5%***	***-203,4***
08 02 01	**Maatalousalan kriisivaraus (* s. 2)**	**516,5**	**375,3**	**72,7%**				
08 02 02	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset tukitoimityypit tietyillä aloilla**	**1.294,2**	**146,1**	**11,3%**	**22,2%**	**287,0**	**-10,9%**	**-141,0**
08 02 02 01	Hedelmä- ja vihannesala	335,0	60,1	17,9%	21,4%	71,5	-3,4%	-11,5
08 02 02 02	Mehiläishoitoala	60,0	3,0	5,0%	13,4%	8,1	-8,4%	-5,1
08 02 02 03	Viiniala	835,0	77,7	9,3%	23,1%	193,1	-13,8%	-115,4
08 02 02 04	Humala-ala	2,2	2,2	100,0%	100,0%	2,2	0,0%	0,0
08 02 02 05	Oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien ala	45,0	1,1	2,4%	12,0%	5,4	-9,5%	-4,3
08 02 02 06	Muut alat	17,0	2,0	11,8%	39,6%	6,7	-27,9%	-4,7
08 02 03	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat markkinoihin liittyvät menot**	**1.481,6**	**618,0**	**41,7%**	**37,5%**	**555,3**	**4,2%**	**62,7**
08 02 03 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (lukuun ottamatta suoria tukia)	226,0	132,8	58,8%	59,8%	135,2	-1,1%	-2,4
08 02 03 02	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Yhteistyössä hallinnoitavat yhden jäsenvaltion ohjelmat	80,7	27,4	33,9%	27,3%	22,0	6,7%	5,4
08 02 03 03	Maataloustuotteiden menekinedistäminen - Komission suoraan hallinnoimat usean jäsenvaltion ohjelmat ja toimet	96,9	0,8	0,8%	0,0%	0,0	0,8%	0,8
08 02 03 04	Koulujakelujärjestelmät	180,0	89,7	49,8%	44,2%	79,6	5,6%	10,1
08 02 03 05	Oliiviöljy	p.m.	-0,1					
08 02 03 06	Hedelmät ja vihannekset	715,0	133,1	18,6%	21,4%	152,7	-2,7%	-19,6
08 02 03 07	Viini	183,0	234,2	128,0%	90,6%	165,8	37,4%	68,4
08 02 03 08	Mehiläishoito	p.m.	0,0					
08 02 03 09	Humala	p.m.	0,0					
08 02 03 10	Julkista ja yksityistä varastointia koskevat toimenpiteet	p.m.	0,0					
08 02 04	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset suorien tukien interventiotyypit**	**36.296,2**	**29.541,9**	**81,4%**	**82,7%**	**30.004,9**	**-1,3%**	**-463,0**
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki (** s. 2)	18.282,2	17.313,9	94,7%	96,5%	17.645,8	-1,8%	-331,9
08 02 04 02	Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotulotuki	3.917,0	3.708,7	94,7%	95,1%	3.726,2	-0,4%	-17,5
08 02 04 03	Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki	670,0	547,2	81,7%	81,1%	543,7	0,5%	3,5
08 02 04 04	Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmät	8.698,0	5.008,7	57,6%	53,0%	4.607,7	4,6%	401,0
08 02 04 05	Tuotantosidonnainen tulotuki	4.485,0	2.928,8	65,3%	76,5%	3.432,8	-11,2%	-503,9
08 02 04 06	Puuvillan lajikohtainen tuki	244,0	34,7	14,2%	20,0%	48,8	-5,8%	-14,2
08 02 05	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat suorat tuet**	**444,0**	**327,1**	**73,7%**	**68,1%**	**302,3**	**5,6%**	**24,7**
08 02 05 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (suorat tuet)	444,0	286,3	64,5%	68,1%	302,3	-3,6%	-16,0
08 02 05 02	Yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä	p.m.	2,9					
08 02 05 03	Uudelleenjakotuki	p.m.	0,4					
08 02 05 04	Perustukijärjestelmä	p.m.	17,6					
08 02 05 05	Tuki ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisille maatalouskäytännöille	p.m.	13,5					
08 02 05 06	Viljelijöille luonnonhaitta-alueilla myönnetyt tuet	p.m.	0,0					
08 02 05 07	Nuorten viljelijöiden tuki	p.m.	0,5					
08 02 05 08	Puuvillan lajikohtainen tuki	p.m.	0,4					
08 02 05 09	Vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki	p.m.	5,0					
08 02 05 10	Pienviljelijäjärjestelmä	p.m.	0,4					
08 02 06	**Toimintastrategia, koordinointi ja auditointi**	**379,4**	**18,7**	**4,9%**	**13,0%**	**49,2**	**-8,1%**	**-30,6**
08 02 06 01	Jäsenvaltioiden hyväksi tehtävät rahoitusoikaisut tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenmukaisuustarkastusta koskevien päätösten perusteella	250,9	0,0	0,0%	0,0%	0,0	0,0%	0,0
08 02 06 02	Riitojenratkaisu	p.m.	0,0					
08 02 06 03	Maataloustukirahasto — Operatiivinen tekninen apu	128,5	18,7	14,5%	38,3%	49,2	-23,8%	-30,6
08 02 99	**Aikaisempien ohjelmien ja toimien loppuun saattaminen**	**100,5**	**0,2**	**0,2%**	**31,6%**	**31,8**	**-31,4%**	**-31,6**

[1] Varainhoitovuosi = 16.10.2023–15.10.2024 mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2024 asti.
[2] Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

Talousarvio 2024 [1]
MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ

Tilanne 31.3.2024
milj. euroa

		Talousarviomäärärahat [2]	Käyttö marraskuusta maaliskuuhun	Käyttö	Kulutusprofiili maaliskuussa		Käytön ja profiilin välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa	%	milj. euroa
		A	B	C=B/A	D	E=D*A	F=C-D	G=B-E
	(*) Maatalousalan kriisivaraus, mukaan lukien varainhoitovuodelta 2023 siirretyt 315,5 miljoonaa euroa:							
08 02 01	Maatalousalan kriisivaraus - mukaan lukien siirto edelliseltä varainhoitovuodelta	832,0	375,3	45,1%				
	(**) Vain tiedoksi: alkuperäisistä määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista toteutetut menot							
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki - mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	19.022,0	17.313,9	91,0%	96,5%	18.359,9	-5,5%	-1.045,9
	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	***739,8***	***605,7***	***81,9%***				
6 2 0 0	Euroopan maatalouden tukirahasto – Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ennakoidaan kerättävän varainhoitovuoden kuluessa	400,0	265,9	66,5%				
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	339,8	339,8	100,0%				

(1) Varainhoitovuosi = 16.10.2023–15.10.2024 mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2024 asti.

(2) Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

4. VUODEN 2024 MAATALOUSALAN VARAUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyi 832 miljoonaa euroa maatalousalan varausta varten, mukaan lukien 315,5 miljoonan euron siirtäminen vuoden 2023 talousarviosta.

Kaksi toimenpidettä, yhteensä 98,3 miljoonaa euroa, on hyväksytty[2]. Nämä rahoitetaan yksinomaisesti vuoden 2024 maatalousalan varauksesta eli vuoden 2024 talousarviosta.

Jäsenvaltiot ovat tähän mennessä ilmoittaneet yhteensä 375,3 miljoonan euron suuruisista menoista. Maksettu määrä liittyy kahteen viimeisimpään poikkeukselliseen toimenpiteeseen (paketit 2 ja 3), jotka hyväksyttiin vuoden 2023 talousarviossa mutta rahoitetaan osittain vuoden 2024 talousarviosta.

5. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2024 TALOUSARVION ALUSTAVAA TOTEUTUMISTA KOSKEVIA KOMMENTTEJA

Useimpien tietyillä aloilla toteutettavien tukitoimityyppien osalta YMP:n strategiasuunnitelmissa vahvistettujen menojen toteutus alkoi varainhoitovuonna 2023. Suunnitelmien mukaisten, suorien tukien muodossa olevien tukitoimityyppien

[2] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/2820, annettu 15 päivänä joulukuuta 2023, kiireellisestä rahoitustuesta luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Kreikassa ja Sloveniassa *(EUVL L, 2023/2820, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj)*; komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/453, annettu 5 päivänä helmikuuta 2024, muna- ja siipikarjanliha-alojen poikkeuksellisista markkinatukitoimenpiteistä Italiassa (*EUVL L, 2024/453, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj*).

ensimmäiset tuet maksettiin varainhoitovuonna 2024. Tämä tarkoittaa sitä, että näiden tukitoimien menoprofiilin laatimiseksi varainhoitovuodeksi 2024 ei ollut saatavilla lähes lainkaan aiempia tietoja. Näiden menojen kuukausittainen profiili perustuu näin ollen markkinasektoreiden vastaavien menojen ja strategiasuunnitelmien ulkopuolisten suorien tukien osalta havaittuihin aiempiin profiileihin, ja siinä otetaan huomioon myös varainhoitovuoden 2024 kahden ensimmäisen kuukauden aikana toteutettujen ”suunnitelman” tukitoimien todelliset menot.

Maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarviomäärärahojen alustava toteutuminen 31. maaliskuuta 2024 päättyvällä kaudella on hyvin lähellä laskettua menoprofiilia (–0,5 prosenttiyksikköä).

Lähes kaikkien suunnitelmien mukaisten alakohtaisten tukitoimityyppien (08 02 02) menot poikkeavat profiilista alaspäin, mutta vähäisemmässä määrin kuin edellisenä varainhoitovuonna.

Käytettävissä olevien käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen (6 2 0 0) määrä on tällä hetkellä 606,2 miljoonaa euroa, ja varainhoitovuoden aikana ennakoidaan kerättävän lisää käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Tässä vaiheessa komission odotuksena on, että hyväksytyt määrärahat sekä varainhoitovuoden loppuun mennessä käytettävissä olevat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot riittävät kattamaan kaikki menot.